

МРС 1 Презентација финансијских извештаја – Разликовање обртних (краткорочних)/сталних (дугорочних) ставки

Ентитет приказује обртну и сталну имовину, као и краткорочне и дугорочне обавезе као засебне позиције у билансу стања (осим банака и сличних институција).

Ово се чини тако базичним и очитим да већина и не размишља о класификацији појединачне имовине и обавеза као обртне (краткорочних) и сталне (дугорочних).

Ми то чинимо аутоматски.

Али није увек коректно.

На пример, једна од највећих грешака коју смо овде приметили је презентација дугорочних кредита.

Већина компанија њих аутоматски представља као дугорочне обавезе – када они то нису!

Зашто?

Наставите са читањем!

Шта кажу правила?

Стандард МРС 1 Презентација финансијских извештаја одређује када се извесна имовина или обавезе приказују као обртна имовина или краткорочне обавезе.

Већина људи верује да је “12 месеци” магична формула или правило палца које прецизно одређује шта је обртна (краткорочна)/ стална (дугорочна).

Није увек истина.

Ентитет **класификује средство као обртно** када:

- Очекује да ће реализовати то средство, или намерава да га прода или потроши, у току **редовног пословног циклуса ентитета**. Овде, стандард не специфицира шта је то редовни пословни циклус, он је различит од бизниса до бизниса. Понекад то није јасно – у већини случајева, претпоставка је да је то 12 месеци.
- Средство се првенствено држи ради **продаје**. Овде није суштина да компанија неће вероватно продати средство у року од 12 месеци, већ чим је циљ да се средство прода, онда је оно обртна ставка.
- Очекује да ће реализовати то средство **у року од 12 месеци** након извештајног периода, или
- Је средство **готовина или готовински еквивалент** (без ограничења коришћења или размене).

Исто се примењује за обавезе, али стандард МРС 1 додаје да је обавеза краткорочна када **не постоји безусловно право да се одложи измирење** за најмање 12 месеци након извештајног периода.

Све остале ставке су сталне (дугорочне).

Типични **обртне имовине** су залихе, потраживања по основу продаје, унапред плаћени трошкови, готовина, итд.

Типични **примери сталних (дугорочних) ставки** су дугорочни кредити или резервисања, некретнине, постројења и опрема, нематеријална имовина, учешће у капиталу зависних правних лица, итд.

Ово су примери који су потпуно јасни, али постоје неке позиције које нису потпуно јасне и потребно их је брижљиво анализирати.

Некретнине, постројења и опрема

У већини случајева, некретнине, постројења и опрема (НПО) се **класификују као стална имовина**, јер компаније користе ову имовину у периоду дужем од 12 месеци, или у периоду дужем од једног редовног пословног циклуса.

Ово се такође примењује за већину нематеријалне имовине и инвестиционе некретнине.

Међутим, постоји **неколико изузетака** или ситуација, када ви треба да прикажете ваше НПО као обртну имовину:

Стална средства класификована као намењена продаји према МСФИ 5

Када нека стална средства испуне критеријум из МСФИ 5 да буду класификована као намењена продаји, она се неће више приказивати у оквиру сталне имовине.

Уместо тога, сва средства намењена продаји укључујући и средства која припадају пословању које се обуставља ће бити приказана одвојено од осталих средстава у билансу стања. Ово се примењује и на обавезе по основу ових средстава.

Тако да ви укључујете једну посебни линијску ставку у оквиру обртне имовине обично означену као “Стална средства намењена продаји”.

Стална средства која се рутински продају након изнајмљивања

Неке компаније поседују стална средства за изнајмљивање и онда их рутински продају након неког одређеног времена.

На пример, компанија за изнајмљивање аутомобила рутински изнајмљује своје аутомобиле различитим клијентима у краћем временском периоду и онда ове аутомобиле продаје након 1 или 2 године. Овде, није реч о финансијском лизингу – реч је о краткорочном или дугорочном оперативном лизингу.

Ова средства ће бити приказана као стална за време њиховог периода изнајмљивања, али када компаније престане да их изнајмљује и жели да их прода, она ће бити пренесена у обртна средства као залихе.

Залихе

Залихе су типична обртна средства, производња залиха обично одређује дужину пословног циклуса компаније.

Овде није суштина да ли произведено средство има економски век краћи од 12 месеци или не – ако ви произведете машину или аутомобиле, из ваше тачке гледишта то су још

ставке које су део залиха (осим ако ви не желите да користите неке ставке у вашем бизнису, на пример аутомобиле ће користити ваши запослени из администрације.

Желимо такође да истакнемо ако је период производње залиха дужи од 12 месеци и ви очекујете да ће оне бити утрошене или продате у периоду изван 12 месеци након извештајног периода, ове залихе се класификују као обртна имовина.

На пример, за сиреве, вина или виски је потребно неколико година да дођу у фазу зрелости, али се они класификују као обртна имовина.

Одложена пореска средства и обавезе

Нећемо се са њима бавити детаљније овде.

Одложена пореска средства и обавезе се увек класификују као стална (дугорочна) ставка.

Кредити са конвентима

Ово је по нашем мишљењу јако захтевна позиција. Овде, компаније праве често велике грешке у презентацији њихових кредита.

Стандард МРС 1 каже да када ентитет прекрши неку одредбу у споразуму о дугорочном кредиту пре краја периода и ефекат је да кредит постаје наплатив на захтев, ***кредит мора бити приказан као краткорочни.***

Стандард је овде веома стриктан – примењује се и у случају када се зајмодавац (банка) не слаже са плаћањем као консеквенцом прекршаја након краја извештајног периода, али пре него што су финансијски извештаји одобрени за објављивање.

Илустроваћемо ово на једном кратком примеру:

Питање:

Ентитет А узима кредит од банке Б који отплаћује 5 година. У споразуму о кредиту од ентитета А се захтева рацио покрића обавеза буде минимум на нивоу од 1,2 током века трајања кредита, иначе кредит постаје наплатив на захтев.

Ентитет А је имао рацио покрића обавеза 1,05 на крају Новембра 20X1 и он је известио банку Б да је прекршио конвент. Како ентитет А треба да прикаже овај кредит у његовим финансијским извештајима за период који се завршава на 31 Децембар 20X1?

Решење:

Одговор зависи од реакције банке Б.

Ако банка Б споразумно не захтева непосредну наплату кредита проистеклу из кршења конвента на или пре краја периода (31 Децембар 20X1) и овај споразум је валидан:

- За више од 12 месеци након извештајног периода => кредит се класификује као дугорочни.
- За мање од 12 месеци након краја извештајног периода=> кредит се класификује као краткорочни.

Ако банка Б споразумно не захтева непосредну наплату кредита проистеклу из кршења конвента после краја периода (31 Децембра 20X1), али пре него што су финансијски извештаји одобрени за објављивање, кредит се класификује као краткорочни, јер Ентитет А нема безусловно право да одложи измирење обавеза по основу кредита најмање 12 месеци након датума извештавања.

Утицај приказивања кредита као краткорочног уместо дугорочног може да тренутно доведе до огромног погоршања свих рачна ликвидности.

Због тога, ако ваша компанија узме кредити од банке, ви треба да држите конвенте под контролом у периоду пре краја извештајног периода.¹

Аутор: Драженко Лукач

¹ www.ifrsbox.com